

Verantwoordingsinformatie, behorend bij de cross-over
kwalificatie mbo:

Persoonlijk begeleider zorgboerderij

Kwalificatie

» **Persoonlijk begeleider zorgboerderij**

Geldig vanaf

Inhoudsopgave

De cross-over kwalificatie kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>2. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>3. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>4. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>5. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>6. Terugvalopties</u>	5
<u>7. Samenstelling cross-over kwalificatie</u>	6
<u>8. Betrokkenen</u>	6
<u>9. Verblijfsduur 4 jaarig</u>	7
<u>10. Aanvullende informatie</u>	7
<u>11. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Arbeidsmarktinformatie

Helicon:

Vanuit het werkveld is er een grote vraag naar persoonlijk begeleiders die kennis hebben van dierverzorging en plantenteelt. Diverse bpv-bedrijven die al verbonden zijn aan de huidige opleiding Maatschappelijke Zorg en Dier hebben al meegedacht in een brainstormsessie over de cross-over Persoonlijk begeleider zorgboerderij. Ook is er contact gelegd met BrabantZorg, een zorgorganisatie met 35 locaties in de regio's Oss, Uden, Meijerijstad en Den Bosch. Deze samenwerking wordt door zowel Helicon als BrabantZorg als kansrijk gezien.

Horizon College i.s.m. Clusius College:

De regio Noord-Holland Noord kent een krachtig en robuust bedrijfsleven. In de regio krimpt de beroepsbevolking door vergrijzing en ontgroening, terwijl de bedrijvigheid (licht) toeneemt. Per saldo zal het aantal banen in de regio naar verwachting sneller groeien dan het aantal werkenden. Tegelijkertijd is er sprake van een mismatch tussen het aanbod van mensen die willen werken en de vraag vanuit het bedrijfsleven naar werkenden met de juiste beroepsvaardigheden.

De vraag naar hoger geschoolde studenten groeit door sociale en technische innovaties. Dat speelt niet alleen in de techniekopleidingen, maar ook in andere opleidingen, met name de Groenopleidingen en Zorg & Welzijn. Een mooi voorbeeld daarvan is de situatie in de sector van de agrarische zorgbedrijven. Veel agrarische bedrijven in de regio integreren zorg in hun bedrijfsvoering. Ze diversifiëren hun werkzaamheden, maar krijgen daarbij ook de verantwoordelijkheid om kwetsbare mensen te begeleiden. Hiertoe zijn dan vaak mbo-beroepskrachten met een zorgopleiding op mbo niveau 3 en 4 actief. Omdat deze markt fors groeiende is, wordt de mismatch tussen de mono-vaardigheden van begeleiding en coaching op deze bedrijven zichtbaar. De werkenden moeten immers naast deze vaardigheden ook geschoold worden in de agrarische vaardigheden.

Landstede:

Vanuit het werkveld in de regio Salland is er vraag naar persoonlijk begeleiders die kennis hebben van dierverzorging en plantenteelt. Medewerkers die naast het begeleiden van cliënten ook weten hoe de dieren te verzorgen en/of gewassen te verzorgen. Diverse BPV-bedrijven die al verbonden zijn aan de huidige opleiding Maatschappelijke Zorg en Groen en Dier hebben willen meewerken aan de cross-over Persoonlijk begeleider zorgboerderij. Deze samenwerking wordt door zowel Landstede MBO als de bedrijven als kansrijk gezien. De bedrijven die starten hebben deze aanvraag medeondertekend.

2. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Niet van toepassing.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

De cross-over ontstaat uit trends die samenkomen vanuit de (maatschappelijke) gezondheidszorg alsmede de groene sector. Onderstaande DESTEP-analyse beschrijft de belangrijkste trends en ontwikkelingen in verschillende factoren waarop de cross-over Persoonlijk begeleider zorgboerderij is gebaseerd.

Demografische factoren

Door vergrijzing neemt het aantal ouderen toe wat zijn weerslag heeft op onder meer het aantal cliënten in zorgbedrijven. In Nederland zijn meer dan 142.000 mensen met een verstandelijke beperking (het IQ is lager dan 70), waarvan een deel regelmatig op een zorgbedrijf werkt; dit geldt ook voor een grote groep zwakbegaafde mensen.

Economische factoren

De vraag naar personeel in de zorg neemt toe (UWV 2018) waaronder de specifieke vraag van zorglandbouwbedrijven (Wageningen University & Research, 2018). Ook is er een daling in het aanbod van personeel in de zorg geconstateerd (UWV 2018).

Sociaal-culturele factoren

Er zijn meer aanmeldingen bij de GGZ door maatschappelijke problematiek en daarnaast vindt veel zorg niet meer plaats binnen een beschermde instelling. Er kan niet altijd voldoende mantelzorg voor zorgvragers geboden worden. De zorgboerderij wordt beschouwd als een rijkere en sterker stimulerende omgeving, die meer mogelijkheden biedt voor interactie met natuur, dieren en andere mensen (S.R. de Bruin, Proefschrift, Graduate School of Wageningen Institute of Animal Sciences (WIAS). 2009). Het aantal zorgboerderijen neemt nog steeds toe. Dat heeft ook te maken met de economische trend dat veel landbouw en veeteeltbedrijven niet meer rendabel zijn met alleen de productie. Men zoekt naar alternatieve economische activiteiten op de bedrijven, waaronder zorg voor specifieke doelgroepen en gehandicapten.

De Ontwikkelagenda van groen onderwijs (2016) zet in op innovatie in de groene sector in combinatie met de sociale sector. De Ontwikkelagenda ondersteunt de cross-overs vanuit het groen onderwijs naar andere sectoren omdat daar de beroepen van de toekomst liggen.

3. Bijzondere vereisten

Persoonlijk begeleider zorgboerderij

Nee

4. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing.

5. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Helicon:

Doorstroom naar Hbo-opleiding Social Studies.

Horizon College i.s.m. Clusius College:

Er is doorstroom mogelijk naar bijvoorbeeld

- De opleiding Diermanagement - van Hall Larenstein
- De opleiding Diergezondheid & management – Aeres Hogeschool
- De opleiding Dier- en veehouderij – Aeres Hogeschool
- De opleiding Tuinbouw en Akkerbouw – Van Hall Larenstein
- De opleiding Social Work – NHL Stenden Hogeschool
- De opleiding Pedagogiek – Hogeschool van Amsterdam

6. Terugvalopties

Helicon:

Domein Voedsel, natuur en leefomgeving 79150

Dossier Dierverzorging 23233

Kwalificatie Vakbekwaam medewerker dierverzorging Crebo 25579

Dossier Agro productie, handel en technologie 23221

Kwalificatie Vakbekwaam medewerker teelt Crebo 25536

Domein Zorg en Welzijn 79140

Dossier Maatschappelijke zorg 23181

Kwalificatie Begeleider gehandicaptenzorg Crebo 25475

Kwalificatie Begeleider specifieke doelgroepen Crebo 25476

Horizon College i.s.m. Clusius College:

Domein Zorg en Welzijn 79140

Dossier Maatschappelijke Zorg 23181

Kwalificatie Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg Crebo 25477

Kwalificatie Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen Crebo 25478

Domein Voedsel, natuur en leefomgeving 79150

Dossier Dierverzorging 23214

Kwalificatie Bedrijfsleider dierverzorging Crebo 25539

Landstede:

Domein Voedsel, natuur en leefomgeving (crebo 79160)

Kwalificatiedossier Dierverzorging (crebo 23233)

- Kwalificatie Vakbekwaam medewerker dierverzorging (crebo 25579)

Domein Voedsel, natuur en leefomgeving (crebo 79160)

Kwalificatiedossier Agro productie, handel en technologie (crebo 23221)

- Kwalificatie Vakbekwaam medewerker teelt (crebo 25536)

Domein: Zorg en Welzijn (crebo 79140)

Kwalificatie Maatschappelijke zorg (crebo 23181)

- Kwalificatie Begeleider gehandicaptenzorg (crebo 25475)

- Kwalificatie Begeleider specifieke doelgroepen (crebo 25476)

7. Samenstelling cross-over kwalificatie

Domein Zorg en Welzijn 79140

Dossier Maatschappelijke zorg 23181

Kwalificatie Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg Crebo 25477

B1-K1 Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg

B1-K1-W2 Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging

B1- K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding

B1- K1-W5 Reageert op onvoorziene en crisissituaties

B1- K1-W6 Stemt de werkzaamheden af

B1-K2 Werken aan kwaliteit en deskundigheid

B1-K2-W1 Werkt aan de eigen deskundigheid

B1-K2-W2 Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg

P3-K1 Bieden van ondersteuning in de gehandicaptenzorg

P3-K1-W1 Stelt het ondersteuningsplan op

P3-K1-W2 Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie

P3-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen

P3-K1-W6 Voert beheertaken uit

P3-K1-W7 Voert coördinerende taken uit

Kwalificatie Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen Crebo 25478

P6-K1 Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen

P6-K1-W2 Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht

Domein Voedsel, natuur en leefomgeving 79150

Dossier Dierverzorging 23233

Kwalificatie Vakbekwaam medewerker dierverzorging Crebo 25579

B1-K1 Zorgdragen voor dieren

B1-K1-W1 Voert dieren

B1-K1-W2 Verzorgt dieren

B1-K1-W3 Onderhoudt leef- en werkomgeving

P2-K1 Begeleiden voortplanting dieren

P2-K1-W2 Draagt zorg voor geboorteprocès en verzorgt moeder en jongen

P2-K2 Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek

P2-K2-W1 Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt

P2-K2-W2 Behandelt klachten

Dossier Agro productie, handel en technologie 23221

Kwalificatie Vakbekwaam medewerker teelt Crebo 25536

B1-K1 Zorgdragen voor het agrobusinessproduct

B1-K1-W1 Draagt zorg voor de kwaliteit van het agrobusinessproduct

B1-K1-W2 Draagt zorg voor machines, apparatuur en technische installaties

B1-K1-W3 Draagt zorg voor bedrijfsgebouwen en terreinen

P5-K1 Telen product/gewas

P5-K1-W1 Verzorgt teelt

P5-K1-W2 Verzorgt oogst

P5-K1-W3 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

P5-K1-W5 Verzorgt gewasgezondheid

8. Betrokkenen

Helicon Nijmegen:

BrabantZorg

Horizon College i.s.m. Clusius College:

Onderstaande betrokken partners hebben een samenwerkingsovereenkomst getekend:

- Stichting Landzijde

Stichting Landzijde is een centraal loket voor 100 aangesloten zorgbedrijven in Noord Holland die landbouw, zorg en welzijn combineren. De zorgbedrijven die bij Stichting Landzijde zijn aangesloten zijn echte agrarische bedrijven die op hun bedrijf ondersteuning bieden aan mensen die dagbesteding nodig hebben. De bedrijven verschillen van elkaar. Er zijn veehouderijbedrijven bij maar ook bedrijven die vooral groenten en/of fruit produceren. In toenemende mate zijn er ook boerderijen waar pensionpaarden gehouden worden en waar men veel kleinvee heeft. Sommige boerderijen produceren (biologische) streekproducten, hebben een verkooppunt aan huis en/of doen aan natuurbeheer. Er is dus een grote variëteit aan boerderijen.

- De Noorderhoeve

De Noorderhoeve is het grootste agrarische zorgbedrijf in de regio en sterk verbonden met GGZ NHN, Esdégé Reigersdael en Scorlewald (onderdeel van de Raphaëlstichting).

Landstede:

- Buurtboerderij Het Oosterbroek

- Zorgboerderij De Marshoeve

9. Verblijfsduur 4 jaar

De cross-over Persoonlijk begeleider zorgboerderij kent een opleidingsduur van 4 jaar. Naast de volledige kennis en vaardigheden voor de begeleiding van verschillende doelgroepen, hebben studenten tijd nodig om ook de kennis en vaardigheden te leren over dierverzorging en plantenteelt. Beide aspecten vergen naast inhoudelijke kennis gespecialiseerde vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.

De opleiding kent een opbouw van 4 jaren. In de eerste twee jaar zijn de zorg- en groeninhouden voor een deel gescheiden en komen ze samen in de BPV. Dit biedt ook mogelijkheden voor een reële terugvaloptie. In de laatste twee jaar wordt met de opgedane vakkennis en vaardigheden vanuit het groen vorm en inhoud geven aan de begeleiding van cliënten en wordt de zorg geïntegreerd met de kennis uit het groene domein.

10. Aanvullende informatie

N.v.t.

11. Certificaten

N.v.t.